

Programma van Toetsing en Doorstroming

vwo 3

2023-2024

Programma van toetsing en doorstroming

Inhoudsopgave

Het PTD: algemeen	3
Toetsing op het Castor College.....	4
Onderbouw: algemene uitgangspunten	4
Afspraken over toetsen.....	5
PTD per vak:	
Aardrijkskunde	7
Beeldende vorming	11
Biologie	12
Duits.....	15
Economie.....	17
Engels	21
Frans	24
Geschiedenis.....	26
Grieks	32
Latijn.....	36
Lichamelijke Opvoeding	39
Muziek	45
Natuurkunde.....	46
Nederlands	48
Scheikunde	50
Wiskunde.....	54

PTD bij het Castor College

Op het Castor College wordt de voortgang van de leerlingen in de derde klas volgens een programma van toetsing en doorstroming (PTD) bijgehouden.

In het PTD staat omschreven voor alle vakken welke lesstof met bijbehorende doelen/vaardigheden er wanneer afgenomen wordt. Op deze manier weten ouders en leerlingen precies wat er in het schooljaar gedaan wordt en welke verwachtingen er zijn.

Doel van het PTD

De toetsen en opdrachten die leerlingen het gehele jaar maken vormen een ontwikkellijn. Door te kijken naar de cijfers en de prestaties wordt er door het docententeam gekeken op welk niveau de leerling kan doorstromen naar klas 4.

Periode-indeling

Het PTD is in vier periodes onderverdeeld. Het kan zijn dat de leerdoelen van de ene periode in de andere periode doorloopt zodat leerdoelen uit een volgende periode al in een periode ervoor behandeld worden.

Leerlingbesprekingen

In week 48/49 vullen de vakdocenten *Catwise* met feedback over de ontwikkeling van de leerling. Docenten geven feedback aan de mentor over inzet, motivatie, werkhouding en prestaties. In week 50 bereidt de leerling een plan van aanpak voor en de leerling presenteert dit in week 51 in het MOL-gesprek. Deze cyclus herhaalt zich in week 10 t/m 12.

Per vak is er een PTD, hierin staat:

- Over welke lesstof de toets gaat;
- Welke leerdoelen een leerling gaat behalen;
- Wat voor een soort toets het is;
- Wat de weging van een toets is;
- In welke week de toets plaatsvindt of wat de deadline van een opdracht is. De vakdocent streeft ernaar in deze week de toets af te nemen. Het kan echter, door verschuivingen in het rooster/ lesuitval, voorkomen dat de toets een week eerder of later afgenomen wordt. De docent informeert de klas hierover en is leidend.

Periode 1	Week 35 t/m 46	
Periode 2	Week 47 t/m 5	Toetsweek: 3/4
Periode 3	Week 6 t/m 15	
Periode 4	Week 16 t/m 27	Afsluitende toetsweek: 27

Toetsing op het Castor College

Onderbouw: algemene uitgangspunten

Waarom toetsen?

Het Castor College wil, in overeenstemming met de waarden waar de school voor staat, toetsen:

- Om te zien of leerlingen de inhoud goed begrepen hebben en de juiste vaardigheden hebben.
- Om vorderingen te kunnen meten / monitoren.
- Om feedback te kunnen geven op het leerproces.
- Om leerlingen te motiveren om te leren.
- Om leerlingen zelf inzicht te geven in waar ze staan t.o.v. de leerdoelen die ze moeten behalen.
- Om leerlingen inzicht te geven waar ze qua kennis en vaardigheden in kunnen groeien en hoe ze hun talent kunnen ontwikkelen.
- Om te kijken wat een leerling nodig heeft.
- Om verantwoording af te leggen aan leerlingen, ouders, school en inspectie.
- Om te bepalen of leerlingen op het juiste niveau zitten.
- Om de leerlingen goed voor te bereiden op het examen.

Formatief handelen en summatief toetsen

In 2021 hebben we vastgesteld dat we minder focus willen leggen op het behalen van cijfers en meer op het leerproces van de leerling. Dit willen we bereiken door een duidelijk onderscheid te maken tussen formatief handelen en summatief toetsen.

Het doel van summatieve toetsing is het afronden van het leerproces. Na een bepaalde periode wordt beoordeeld of de leerling de beoogde leerdoelen in voldoende mate beheerst. Het verkregen resultaat telt altijd mee voor een besluit, bijvoorbeeld voor de overgang.

We streven naar het aanbrengen van variatie in toetsvormen. Naast de traditionele schriftelijke toets met open vragen en/of meerkeuzevragen kan ook een onderzoeksopdracht, een mondeling, practicum of presentatie een toets zijn. Ook stimuleren we dat vakken vakoverstijgend samenwerken en toetsen.

Het doel van formatief handelen is het stimuleren van het leerproces. Het leerproces wordt inzichtelijk gemaakt voor leerling en docent. Dit kan zowel met een diagnostische toets, als met didactische werkvormen in de klas, die zichtbaar maken waar de leerling naar toe moet, waar hij staat, en wat hij nodig heeft om verder te komen in zijn leerproces.

De leerling krijgt effectieve feedback en ruimte om zich volop te ontwikkelen. Dit betekent dat de feedback zowel gericht is op zijn zwakke punten, waar hij nog aan moet werken, als wel op het bekrachtigen van wat hij goed of uitstekend doet. Een leerling leert ook zichzelf feedback te geven, andere leerlingen feedback te geven, en feedback te ontvangen.

Hierbij wordt vanaf schooljaar 2023-2024 in de hele school gebruik gemaakt van het digitale instrument *Catwise* (voorheen leerlingbesprekingen.nl). Dit kan gebruikt worden in het gesprek tussen leerlingen, ouders, docenten en mentoren.

Afspraken rondom toetsen

Algemeen

- In de onderbouw hebben leerlingen minimaal 5 en maximaal 8 summatieve toetsen per schooljaar per vak.
- Leerdoelen die summatief getoetst worden, worden vooraf formatief geëvalueerd.
- Een toets kan uit meerdere vormen bestaan, bijvoorbeeld een schriftelijke toets, een kijk- en luistertoets, een onderzoeksopdracht in de vorm van een werkstuk bijv., een presentatie, mondeling, practicum, etc.
- Per vak, per jaarlaag is er minimaal één andere toetsvorm dan een schriftelijke toets.
- Een toets (schriftelijk of een andere vorm) bestaat uit één cijfer en mag geen combinatiecijfer zijn, bestaande uit meerdere toetsen op verschillende moment.
- Een (diagnostische) toets wordt altijd nabesproken.

Planning

- Het maximaal aantal toetsen per week: 5 toetsen met maximaal 2 toetsen per dag, waarvan maximaal 1 een proefwerk mag zijn.
- Het inplannen van alle toetsen (schriftelijk of praktisch) gebeurt minimaal 2 weken van tevoren in magister (m.u.v. L.O). Dit geldt ook voor toetsen waarvoor geen voorbereiding vereist is.
- Er is aan het einde van het schooljaar een toetsweek (zonder lessen).
- Maandag en dinsdag zijn toetsvrij na elke schoolvakantie van een week of langer. Er is een toets- én huiswerkvrije week vóór de toetsweek aan het einde van het schooljaar.

Presentaties

- Als presentaties over meerdere weken verspreid worden, tellen ze niet mee met het maximaal aantal toetsen per week.
- Een leerling heeft maximaal één presentatie per week. Leerlingen met meer presentaties dan 1 per week, gaan in overleg met hun docent op zoek naar oplossing.
- De presentatie wordt minimaal twee weken van tevoren opgegeven.
- Als presentaties niet op hetzelfde moment worden afgenomen, hoeft de beoordeling niet binnen twee weken bekend te zijn.

Programma van Toetsing en Doorstroming (PTD)

- Alle summatieve toetsen worden per vak en per jaarlaag vastgelegd in een jaaroverzicht. Dit programma van Toetsing en Doorstroming (PTD) wordt gedeeld met leerlingen en ouders.

Beoordeling

- Het resultaat van een toets wordt binnen 10 werkdagen na afname met de leerling gedeeld. Uitzondering hierop zijn toetsen die niet alle leerlingen op hetzelfde moment maken (bijvoorbeeld presentaties).
- Een summatieve beoordeling wordt altijd uitgedrukt in een cijfer. Bij LO wordt het aan het eind omgezet in Onvoldoende, Voldoende, Goed.
- De wegingsfactor van een toets voor het rapportcijfer mag maximaal 4 zijn.
- Voor de praktische opdrachten die summatief getoetst worden, wordt het proces meegewogen in het cijfer.
- Het beoordelen van vaardigheden en praktische opdrachten gebeurt aan de hand van een passend beoordelingsmodel, zoals bijvoorbeeld een rubrics.
- Docenten die hetzelfde vak geven, stemmen de wijze van beoordelen op elkaar af en zorgen ervoor dat het beoordelen van een bepaalde toets, onafhankelijk van de docent, altijd op dezelfde manier gebeurt. Voor het resultaat van de toets, mag het dus niet uitmaken welke docent de toets heeft beoordeeld.
- Leerlingen mogen toetsen altijd inzien en docenten bespreken de toets na.

Inhalen

- Bij het inhalen van toetsen mag van de regels rondom de planning van toetsen worden afgeweken.
- De leerling die met een aanvaardbare reden niet heeft deelgenomen aan een toets, heeft het recht en de plicht alsnog de toets te maken. Een docent mag in overleg met de leerling afwijken van de inhaalplicht voor een toets.
- De leerling is verantwoordelijk voor het maken van de afspraak om een gemiste toets in te halen. Hij moet deze afspraak, in overleg met de docent, maken binnen twee weken vanaf het moment dat de leerling weer op school aanwezig is.

Fraude

- Fraude bij een toets wordt bestraft. Hiervoor kan het cijfer 1,0 gegeven worden.
- Leerlingen die ongeoorloofd absent zijn bij een toets, krijgen een sanctie opgelegd, zoals is beschreven in het verzuimprotocol. Bij een ongeoorloofde absentie wordt altijd een inhaalmoment gepland. (zie: Leerlingenstatuut)

Aardrijkskunde

	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Toets 1 Hfd. 1 par 1 en 2 + B21 Kaartvaardigheden, B48 Breedteligging en temperatuur, B53 Temperatuur boven land en zee, B55 Zeestromen, B56 Ligging van gebergten, B57 Neerslagfactoren, B58 Stuwingsregen, B60 Droogte, B61 Wind, B62 Hogedruk- en lagedrukgebieden, B64 Grote windsystemen, B66 Orkaan, B68 Tornado, B69 Weerbericht, B73 Klimaatsysteem van Köppen, B74 Grenzen tussen Köppenklimaten en B78 Woestijn en steppe: te droog.	<ul style="list-style-type: none"> • Je weet wat de invloed is van de breedteligging op de temperatuur in de VS. • Je weet wat de invloed is van aan- en aflandige winden op de temperatuur en de neerslag in de VS. • Je weet wat de invloed is van de ligging van gebergten op de temperatuur en de neerslag in de VS. • Je weet welke klimaten en landschappen voorkomen in de VS. • Je weet hoe luchtsoorten invloed hebben op het klimaat in de VS (figuur 8). • Je weet waar extreem weer (tornado's, hurricanes, stofstormen, blizzards) voorkomt in de VS en waarom daar. 	SO	25 minuten	1	41
	Toets 2 Hfd. 1 par 3 t/m 5 + B15 Verbanden leggen, B17 Overzichtskaarten, B19 Thematische kaarten B29 Waarderen, B37 Diagrammen, B149 Bevolkingscijfers: absoluut en relatief, B150 Natuurlijke bevolkingsgroei, B151 Sociale bevolkingsgroei, B159 Push- en pullfactoren, B160 Economische	<ul style="list-style-type: none"> • Je herkent de opbouw van een stad in de VS in drie delen. • Je weet wat de verschillen zijn tussen downtown, centrale stad en suburbs (bevolking, inkomen). • Je weet welke veranderingen er zijn in de drie stadsdelen. • Je weet wat de voor- en nadelen zijn van gentrificatie. • Je weet wat de herkomstgebieden zijn van de vier grote bevolkingsgroepen in de VS. • Je weet wat de oorzaken zijn van de enorme toename van de bevolkingsdiversiteit in de VS. • Je weet wat de verschillen zijn tussen diversiteit en inclusie of integratie en diversiteit en exclusie of segregatie. • Je weet wat de push- en pullfactoren zijn van de binnenlandse migratie. • Je weet waarom het demografische zwaartepunt naar het zuidwesten verschuift. 	SO	25 minuten	1	46

<p>migratie, B163 Bevolking naar migratieachtergrond, B167 Multiculturele samenleving, B168 Migrantenwijken, B169 Segregatie, B170 Integratie en assimilatie, B175 Suburbanisatie, B180 Model van een stad, B184 Leefbaarheid en B185 Achterstandswijken.</p>					
<p>Toets 3 Hfd. 4 par 1 en 2 + B17 Overzichtskaarten, B19 Thematische kaarten, B139 Natuur- en milieurampen, B166 Cultuur, B167 Multiculturele samenleving, B194 Productiemiddelen, B195 Grondstoffen, B208 Grondstoffen of afzetmarkt, B209 Arbeidsmarkt, B211 Agglomeratievoordelen, B248 Kolonisatie en dekolonisatie, B250 Centrum en periferie en B251 Neokolonialisme</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je weet uit welke gebieden het Verenigd Koninkrijk bestaat. • Je weet de beknopte geschiedenis van kolonisatie en dekolonisatie in chronologische volgorde. • Je begrijpt het ontstaan van de Industriële Revolutie in Engeland. • Je kunt het multiculturele karakter van het Verenigd Koninkrijk verklaren. • Je weet wat de rol is van productiemiddelen, in het bijzonder steenkool, voor de ontwikkeling van de (textiel-)industrie. • Je begrijpt welke factoren geleid hebben tot de ineenstorting van de textielindustrie in Manchester. • Je kunt voorbeelden benoemen van vernieuwing in Manchester. • Je weet wat de kenmerken zijn van hightechbedrijven. • Je begrijpt waarom hightechbedrijven zich graag bij elkaar vestigen en wat het begrip agglomeratievoordelen hiermee te maken heeft. 	SO	25 minuten	1	49
<p>Toets 4 Hfd. 4 par 3 t/m 5 + B14 Dimensies, B19 Thematische kaarten, B149 Bevolkingscijfers: absoluut en relatief, B150 Natuurlijke bevolkingsgroei, B151 Sociale bevolkingsgroei, B152 Vergrijzing</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je kunt de oorzaken voor de vergrijzing in het Verenigd Koninkrijk benoemen. • Je kunt het verschil benoemen tussen de beeldvorming van de immigranten die inwoners van het Verenigd Koninkrijk hebben en de kijk die de Europese Unie heeft. • Je kunt de bevolkingsspreiding en verklaring daarvan in het Verenigd Koninkrijk. • Je begrijpt de betekenis van de immigratie voor het Verenigd Koninkrijk. • Je begrijpt het ontstaan en de uitbreiding van de EU. • Je begrijpt de redenen voor meningsverschillen tussen de EU-landen. 	PW	45 minuten	2	3 Toetsweek

	<p>en ontgroening, B153 Demografische druk, B154 Leeftijdsopbouw, B155 Soorten bevolkingsdiagrammen, B160 Economische migratie, B161 Politieke migratie, B162 Sociale migratie, B169 Segregatie, B265 Theorie van Ullman, B267 Economische machtsblokken en B268 Europese integratie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan de oorzaken voor de brexit beschrijven. • Je weet welke mogelijkheden het Verenigd Koninkrijk heeft om de EU te verlaten. • Je snapt de betekenis en het gevaar van de backstop. • Je kunt uitleggen waarom Londen een multiculturele stad is. • Je weet waarom Brixton een wijk is met een hoog percentage mensen uit het Caribisch gebied. • Je weet hoe de globalisering de inrichting van Spitalfields heeft bepaald. • Je weet hoe en waarom in Spitalfields gentrificatie plaatsvindt. 				
	<p>Toets 5</p> <p>Hfd. 5 par 1 en 2</p> <p>+</p> <p>B37 Diagrammen, B58 Stuwingsregen, B59 Stijgingsregen, B60 Droogte, B63 Wet van Buys Ballot, B64 Grote windsystemen, B65 Moesson, B73 Klimaatstelsel van Köppen B153 Demografische druk, B154 Leeftijdsopbouw, B155 Soorten bevolkingsdiagrammen, B245 Politieke systemen, B249 Soorten koloniën, B256 Gevolgen van globalisering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je weet waarom India een federatie is geworden. • Je kunt culturele verschillen in India: taal en godsdienst, toepassen op verschillende vraagstukken. • Je begrijpt waarom India een lingua franca heeft. • Je kunt de gevolgen van het kastenstelsel verklaren. • Je kunt veranderingen in de bevolking van India verklaren. • Je kent de verschillende landschappen en klimaten in India. • Je begrijpt wat oorzaken en gevolgen zijn van de moessonregens en kan beschrijven hoe moessonregens ontstaan. • Je begrijpt wat de oorzaken zijn van recente waterproblemen in India. • Je weet wat het verschil is tussen het Af-, Aw- en Am-klimaat. 	SO	25 minuten	1	9
	<p>Toets 6</p> <p>Hfd. 5 par 3 t/m 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je kunt kenmerken van de duale economie herkennen. • Je begrijpt de veranderingen in de economie van India en de gevolgen daarvan. • Je kent de gevolgen van globalisering voor India. 	PW	45 minuten	2	15

	<p>+</p> <p>B14 Dimensies, B101 Bewegingsrichtingen van platen, B159 Push- en pullfactoren, B171 Stad en dorp, B220 Massatoerisme, B221 Toeristenindustrie, B222 Ontwikkeling toerisme, B227 Human development index (hdi), B228 Groeiers en achterblijvers, B229 Opkomende landen, B231 Werken in de landbouw, B233 Werken in de dienstensector, B235 Huisvesting, B239 Percentage stedelingen, B240 Krottenwijken, B250 Centrum en periferie, B253 Economische globalisering, B256 Gevolgen van globalisering en B258 Global cities.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je begrijpt welke manieren er zijn om ontwikkeling te meten. • Je kunt de voor- en nadelen van de Indiase migratie benoemen. • Je weet wat de kenmerken zijn van het Indiase platteland. • Je weet waarom de steden groeien en welke gevolgen dat heeft. • Je kunt de kenmerken van een zelfbouwwijk benoemen. • Je kunt economische groei van de metropolen verklaren. • Je kunt het ontstaan van de Maldiven uitleggen. • Je weet wat de voordelen zijn voor het toerisme op de Maldiven. • Je weet wat bedreigingen zijn voor het toerisme op de Maldiven. • Je begrijpt de gevolgen van klimaatverandering voor de Maldiven. 				
	<p>Toets 7</p> <p>Hfd. 3 par 1 t/m 3</p> <p>+</p> <p>B44 Seizoenen, B47 Temperatuurfactoren, B49 Luchtstreken, B58 Stuwingsregen, B63 Wet van Buys Ballot, B64 Grote windsystemen, B97 Endogene en exogene krachten, B100 Platen en breuken, B101 Bewegingsrichtingen van platen, B103 Soorten vulkanen, B104 Hotspots, B106 Aardbeving, B110 Reliëf, B111 Gesteentekringloop, B112 Plooiingsgebergten, B113 Breukgebergten en B114 Oud en jong gebergte</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Je weet wat er uniek is aan de ligging van Chili. • Je weet welke klimaten Chili heeft. • Je weet welke factoren van invloed zijn op de klimaten in Chili. • Je weet wat El Niño is, hoe het ontstaat en wat de gevolgen ervan zijn. • Je kunt beschrijven en verklaren waarom Chili vaak wordt getroffen door zware aardbevingen. • Je kunt beschrijven en verklaren wat er gebeurt bij subductie van een oceanische plaat. • Je kunt beschrijven en verklaren hoe het Andesgebergte is gevormd. • Je kunt beschrijven wat er gebeurt als de Nazcaplaat wegduikt onder de Zuid-Amerikaanse plaat. • Je kunt het uitbarstingstype van een stratovulkaan beschrijven. • Je kunt het uitbarstingstype van een schildvulkaan beschrijven en uitleggen waar hotspots voorkomen en hoe deze ontstaan. 	PW	45 minuten	2	27

Beeldende Vorming

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
1	Beeld verhaal.	Diepte door structuren, groot klein	2D werkstuk		2	4 weken
	Fantasie dier. 5 letter woord	Diepte door overlapping Diepte door kleur Schetsen o.i. inkt				
	Remix your shoe. Natuur	Schetsen, samenstellen, collage, sjabloon, druktechniek.	2D werkstuk		2	4 weken
Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
2	Stad in de nacht.	Kalligrafie, perspectief, collage, knippen, plakken, lay-out.	2D werkstuk		2	4 weken
	Uitnodiging Standpunt stad.	Standpunt, collage, fotografie.	2D werkstuk		2	4 weken
Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
3	Papier Papier-maché, jachttrofee	Uitslag kubus en div. gereedschapskennis.	3D werkstuk		3	5 weken
	Klei	Relief, structuur, textuur, architectuur, gereedschapskennis.	3D werkstuk		3	5 weken
Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
4	Hout	Uittekenen, zagen, inrichten, gereedschapskennis, samenwerken.	3D werkstuk		2	5 weken
	Textiel	Naaien, rijgen, knoop aanzetten, haken, breien, gereedschapskennis.	3D werkstuk		3	5 weken

Biologie

Periode	Thema/basisstof	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
1	Thema 3, De bloedsomloop Basisstof 1 t/m 3	3.1.1, Je kunt de bestanddelen van bloed noemen met hun kenmerken en functies. 3.2.2, Je kunt drie typen bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. 3.2.3, Je kunt in het bloedvatenstelsel van de mens slagaders en aders benoemen. 3.2.4, Je kunt de kleine en grote bloedsomloop onderscheiden met hun functies. 3.3.5, Je kunt de delen van het hart en de aansluitende bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. 3.3.6, Je kunt beschrijven hoe een hartslag verloopt.	Schriftelijke overhoring	30 min	1	41

Periode	Thema/basisstof	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
2	Thema 3 Basisstof 1 t/m 8	Presenteren, Samenwerken	Presentatie	5 min	2	50
	Thema 3 Basisstof 1 t/m 8	3.1.1, Je kunt de bestanddelen van bloed noemen met hun kenmerken en functies. 3.2.2, Je kunt drie typen bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. 3.2.3, Je kunt in het bloedvatenstelsel van de mens slagaders en aders benoemen. 3.2.4, Je kunt de kleine en grote bloedsomloop onderscheiden met hun functies. 3.3.5, Je kunt de delen van het hart en de aansluitende bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. 3.3.6, Je kunt beschrijven hoe een hartslag verloopt. 3.4.7, Je kunt de delen van de nieren en urinewegen noemen met hun kenmerken en functies. 3.5.8, Je kunt beschrijven hoe antistoffen bescherming bieden tegen infecties. 3.5.9, Je kunt beschrijven op welke manieren immuniteit kan ontstaan. 3.5.10, Je kunt omschrijven wat er aan de hand is bij een allergie. 3.6.11, Je kunt aangeven hoe je je hart en bloedvaten gezond kunt houden.	Proefwerk	40 min	3	3-4 (toetsweek)

		3.6.12, Je kunt gevolgen van alcohol op korte termijn en op lange termijn noemen. 3.7.13, Je kunt de kenmerken en functies van weefselvloeistof en lymfe noemen. 3.8.14, Je kunt beschrijven waarin de bloedgroepen van elkaar verschillen.				
Periode 3	Thema/basisstof	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Thema 4, Voortplanting en seksualiteit Basisstof 1 t/m 3	4.1.1, Je kunt primaire en secundaire geslachtskenmerken noemen. 4.1.2, Je kunt de lichamelijke en geestelijke veranderingen in de puberteit beschrijven. 4.2.3, Je kunt de delen van het voortplantingsstelsel van een vrouw noemen met hun functies en kenmerken. 4.2.4, Je kunt de menstruatiecyclus beschrijven. 4.3.5, Je kunt de delen van het voortplantingsstelsel van een man noemen met hun functies en kenmerken. 4.3.6, Je kunt de kenmerken van zaadcellen en eicellen noemen.	Schriftelijke overhoring	30 min	1	7
	Thema 4 Basisstof 1 t/m 8	4.1.1, Je kunt primaire en secundaire geslachtskenmerken noemen. 4.1.2, Je kunt de lichamelijke en geestelijke veranderingen in de puberteit beschrijven. 4.2.3, Je kunt de delen van het voortplantingsstelsel van een vrouw noemen met hun functies en kenmerken. 4.2.4, Je kunt de menstruatiecyclus beschrijven. 4.3.5, Je kunt de delen van het voortplantingsstelsel van een man noemen met hun functies en kenmerken. 4.3.6, Je kunt de kenmerken van zaadcellen en eicellen noemen. 4.4.7, Je kunt omschrijven wat onder seksualiteit wordt verstaan. 4.4.8, Je kunt benoemen hoe gender en seksuele oriëntatie kunnen verschillen. 4.4.9, Je kunt benoemen hoe je wensen en grenzen kunt bewaken en respecteren in een seksuele relatie. 4.5.10, Je kunt enkele methoden voor geboorteregeling noemen en hun werking uitleggen. 4.5.11, Je kunt enkele soa's noemen en uitleggen hoe je die kunt voorkomen. 4.6.12, Je kunt beschrijven hoe de bevruchting bij de mens verloopt. 4.6.13, Je kunt beschrijven hoe een zwangerschap verloopt. 4.6.14, Je kunt uitleggen wat prenataal onderzoek is en hiervan voorbeelden noemen.	Proefwerk	40 min	3	12-13

		4.7.15, Je kunt andere manieren noemen om zwangerschap te voorkomen. 4.8.16, Je kunt beschrijven hoe een bevalling verloopt.				
Periode 4	Thema/basisstof	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Thema 5, Erfelijkheid en evolutie Basisstof 5 en 6 + Freek Vonk College	5.5.11, Je kunt de evolutietheorie beschrijven. 5.6.12, Je kunt uitleggen hoe fossielen zijn ontstaan. 5.6.13, Je kunt uitleggen dat soorten verwant zijn als ze een gemeenschappelijke voorouder hebben. -samenvatten	Samenvatting toets	30 min	2	20
	Thema 5 basisstof 1 t/m 9	5.1.1, Je kunt omschrijven wat het genotype en het fenotype zijn. 5.1.2, Je kunt uitleggen dat cellen alleen de erfelijke informatie gebruiken die ze nodig hebben. 5.2.3, Je kunt uitleggen hoe elk van de ouders 50% van de chromosomen levert. 5.2.4, Je kunt aangeven dat bij mensen het geslacht wordt bepaald door de geslachtschromosomen. 5.2.5, Je kunt uitleggen hoe door geslachtelijke voortplanting variatie in genotypen ontstaat. 5.3.6, Je kunt omschrijven wat genen en allelen zijn. 5.3.7, Je kunt omschrijven wat een mutatie is. 5.4.8, Je kunt benoemen hoe transcriptie en eiwitsynthese plaatsvinden in de cel. 5.4.9, Je kunt benoemen dat de genetische variatie toeneemt door spontane mutaties. 5.4.10, Je kunt omschrijven wat kanker is. 5.5.11, Je kunt de evolutietheorie beschrijven. 5.6.12, Je kunt uitleggen hoe fossielen zijn ontstaan. 5.6.13, Je kunt uitleggen dat soorten verwant zijn als ze een gemeenschappelijke voorouder hebben. 5.7.14, Je kunt enkele DNA-technieken in de biotechnologie beschrijven. 5.8.15, Je kunt omschrijven wat dominant en recessief betekenen. 5.9.16, Je kunt een kruisingsschema opstellen en daaruit de kans op een bepaald genotype bij de nakomelingen van een kruising afleiden.	Proefwerk	50 min	3	24-25 (toetsweek)

Duits

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
1	NKo2e Kapitel 7 +K8	De leerling kent de woordenschat en Sprachmittel m.b.t. vrije tijd en wonen en het uiterlijk, kleding en kleuren. De lln kan deze kennis in zinnen toepassen.	Proefwerk schriftelijk	45 min.	1	45

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
2	NKo3e t/m K3 Goethe A2 Docenten- materiaal	De leerling kan vragen beantwoorden na het horen van luisterfragmenten op A2 niveau.	Audio Luistertoets Via exam.net	25 min.	1,5	50
	NKo 3 ^e Kapitel 1+K2	De leerling kent de woordenschat en de Sprachmittel m.b.t. het weer, de omgeving, het lichaam en gezondheid en kan deze kennis in zinnen toepassen.	Proefwerk schriftelijk	45 min.	1	Toetsweek wk 3/4

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
3	NKo 3 ^e t/m K3 ERK A2+	De lln kan en uitnodiging of kaartje van minimaal 100 woorden schrijven op A2+ niveau. De leerling kent de woordenschat en de Sprachmittel m.b.t. natuur, weer, maanden, jaargetijden, lichaam, gezondheid, vervoersmiddelen en wegbeschrijving en kan deze in zinnen toepassen.	Schrijftoets schriftelijk	45 min.	1,5	14

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
4	NKo 3 ^e t/m K4 ERK A2	De lln 1. beheerst de grammatica van K4 en kunt de <i>Dativ</i> en <i>Akkusativ</i> actief gebruiken in een post. 2. kan vragen stellen als ook antwoorden geven over vrijetijdsactiviteiten en je mening mededelen. 3. maakt kennis met Sommercamps in de DACH-landen.	PO Mondelinge Vlog & Post schriftelijk	Variabel MO min. 3 min	2	22
	Leesdossier Docenten-	De leerling kan jeugdliteratuur lezen en gerelateerde opdrachten maken. A2/B1	PO Leesdossier	Periode 1,2,3,4	1	24

	materiaal					
	NKo 3 ^e t/m K6 A2+/ 	Leestoets De leerling kan na het lezen van een tekst vragen beantwoorden en leesstrategieën toepassen.	schriftelijk	45 min.	2	Toetsweek wk 27

Economie

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
1	H.1	<ul style="list-style-type: none"> • Bedragen naar verschillende perioden omrekenen • Een budgetlijn tekenen, aflezen en aanpassen aan veranderingen • Een begroting voor een huishouden lezen en opstellen • Uitgaven van een huishouden indelen in drie soorten uitgaven • Drie mogelijke oplossingen voor een tekort op een begroting beschrijven 	PW	45	2x	40
	H.2	<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheid maken tussen primaire inkomens en overdrachtsinkomens en voorbeelden van beide noemen • Rekenen met grote getallen • De vier productiefactoren koppelen aan de juiste vijf primaire inkomens • Tabellen begrijpen die gebruikt worden om een lorenzcurve te tekenen • Teken en interpreteren van een lorenzcurve • Verschillende manieren om welvaart te meten onderscheiden en de verschillen daartussen beschrijven <p>Werken met (grafieken) en groeipercentages</p>	PW	45	2x	44
2	H.3	<ul style="list-style-type: none"> • Redenen beschrijven waarom er rente vergoed wordt over een spaarrekening • Redenen beschrijven waarom er verschillende rentepercentages vergoed worden over verschillende soorten spaarrekeningen • Het verband beschrijven tussen inflatie en koopkracht van spaargeld en de rol van rente daarbij • Procentberekeningen maken: percentage bekend, percentage onbekend (deel van geheel), procentuele veranderingen, terugrekenen na procentuele verandering • Verschil tussen procenten en procentpunten 	PW	45	2x	51

		<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken over renteberekeningen toepassen • Renteberekeningen maken over jaren of delen van een jaar • Berekeningen maken met samengestelde interest (rente over rente) • Verschil maken tussen absolute en relatieve getallen • (mogelijke) gevolgen van lenen beschrijven • Verschillende soorten leningen beschrijven <p>Jaarlijkse rente- en aflossingsbedragen berekenen bij verschillende soorten leningen</p>				
--	--	--	--	--	--	--

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
3	H.4 + H.5	<ul style="list-style-type: none"> • Beroepen noemen die in loondienst en als zelfstandige worden uitgeoefend • Voor- en nadelen noemen van werken als zelfstandig ondernemer • Berekeningen maken met de begrippen nettowinst, brutowinst, omzet, inkoopwaarde van de omzet en bedrijfskosten • voorbeelden geven Voorbeelden geven van sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen voor een SWOT-analyse • Voorbeelden geven van marketinginstrumenten product, prijs, plaats en promotie voor een marketingmix • Uitleggen wat een balans is • Uitleggen wat een resultatenrekening is • Het eigen vermogen berekenen als de bezittingen en schulden bekend zijn • Het verschil aangeven tussen een balans en resultatenrekening • het verband aangeven tussen een balans en resultatenrekening • de nettowinst berekenen aan de hand van de resultatenrekening • het eigen vermogen op de balans aan het einde van een periode op twee verschillende manieren berekenen • mutatiebalansen opstellen • de btw berekenen bij een bedrag exclusief btw • de btw berekenen bij een bedrag inclusief btw 	PW	45	2x	10

		<ul style="list-style-type: none"> • uitleggen waarom de btw de winst van een onderneming niet beïnvloedt • uitleggen wat er met het verschil tussen af te dragen en te vorderen btw gebeurt 				
	H.6	<ul style="list-style-type: none"> • rekenen met vraag- en aanbodvergelijkingen • het tekenen van vraag- en aanbodlijnen • de evenwichtssituatie op de markt zowel grafisch als rekenkundig bepalen • uitleggen hoe het prijsmechanisme voor marktevenwicht zorgt • het onderscheid maken tussen concrete en abstracte markten • vraag en aanbod beschrijven op de arbeidsmarkt • redeneren en rekenen met de samenhang tussen arbeidsproductiviteit, werkende beroepsbevolking en productiewaarde • het werkloosheidspercentage berekenen • de situatie van flexwerkers beschrijven 	PW	45	2x	15

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
4	H.7 en H8.1 t/m 8.3	<ul style="list-style-type: none"> • uitleggen wat positieve en negatieve externe effecten zijn • voorbeelden van externe effecten van productie noemen, zoals sociale, gezondheids- of milieueffecten • uitleggen dat consumenten verschillend met duurzaamheid omgaan • uitleggen dat gebrek aan transparantie ertoe leidt dat consumenten onbedoeld verkeerde keuzes maken • uitleggen welke rol keurmerken kunnen spelen voor consumenten • uitleggen dat de morele vrijbrief ervoor zorgt dat consumenten minder maatschappelijk bewust consumeren dan zij zelf denken • uitleggen dat financiële zelfredzaamheid noodzakelijk is bij (beperkte) gemeenschap van goederen • verschillende aspecten van een financiële planning benoemen • beredeneren welke financiële risico's belangrijk zijn om te verzekeren • het verschil uitleggen tussen collectieve en particuliere verzekeringen 	PW	45	2x	22

		<ul style="list-style-type: none"> • de premiehoogte van een verzekering berekenen vanuit de schadekans en het verwachte schadebedrag • het verband beredeneren tussen averechtse selectie en moreel wangedrag enerzijds en de premiehoogte anderzijds • uitleggen waarom premiedifferentiatie en een eigen risico een oplossing kunnen zijn voor averechtse selectie en moreel wangedrag 				
	H1 Economie Integraal	<ul style="list-style-type: none"> • het verschil tussen welvaart en inkomen beredeneren • de relatie leggen tussen de begrippen behoeften, middelen, schaarste en welvaart • het reëel inkomen berekenen, uitgaande van het nominaal inkomen en het prijspeil (indexcijfers) • veranderingen in koopkracht berekenen (indexcijfers) • een budgetlijn tekenen • De wiskundige vorm van een budgetlijn gebruiken • Het begrip opofferingskosten in verband brengen met het keuzeprobleem • verklaren dat arbeidsverdeling tot een hogere productie en een hoger inkomen leidt • de arbeidsproductiviteit berekenen en in verband brengen met arbeidsdeling • de arbeidsdeling binnen gezinnen en tussen bedrijven beschrijven • het verband tussen ruil en eigendomsrechten aangeven • beschrijven op welke manier transactiekosten kunnen ontstaan • het verschil tussen directe en indirecte ruil beschrijven • het verschil tussen giraal geld en chartaal geld beschrijven • de drie functies van geld beschrijven • het verschil tussen de nominale en de intrinsieke waarde van geld beschrijven • duidelijk maken op welke manier de wet van Gresham werkt • verklaren waarom het aandeel van het chartale geld in de maatschappelijke geldhoeveelheid afneemt 	PW	45	2x	27/28 (toetsweek)

Engels

Periode 1	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Tekstboek	Irregular verbs	SO	15 minuten	1	38/39
	Theme 1 Have fun!	<p>When you have finished the exercises in this theme...</p> <p>you can:</p> <ul style="list-style-type: none"> -invite people -ask and give permission -make plans and reservations -A2 write a short email or fax to confirm arrangements -B1 write a memo to communicate simple information to people in my direct environment <p>you understand:</p> <ul style="list-style-type: none"> -words to do with activities -words to do with inviting people -words to do with plans <p>you know:</p> <ul style="list-style-type: none"> -how to use short yes/no answers -how to use the modals <i>may, might, be allowed to</i> -how to use the future 	Proefwerk	45 minuten	2	42/44
Periode 2	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Theme 2 To the limit	<p>When you have finished the exercises in this theme...</p> <p>you can:</p> <ul style="list-style-type: none"> -warn people -reassure someone -give instructions -A2 take simple notes for my own use -B1 explain and clarify things <p>you understand:</p> <ul style="list-style-type: none"> -words to do with extreme sports -words to do with warnings and instructions <p>you know:</p> <ul style="list-style-type: none"> -how to use prepositions of direction -how to use <i>not ... either, so ..., neither ..., nor ...</i> -how to use the modals: must, have (got) to, should, ought to 	Proefwerk	45 minuten	2	3/4

		luistervaardigheid	luistertoets	45 minuten	2	
	Presentatie	Mondelinge vaardigheid	Mondeling / ppt	5/10 minuten	2	januari februari

Periode 3	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Theme 3 Law and order	When you have finished the exercises in this theme... you can: -report a crime -describe a crime -talk about police work you understand: -words to do with crime -words to do with law you know: -how to use relative clauses -how to use the passive -how to use <i>both, either, neither, all, each, every</i>	Proefwerk	45 minuten	2	13/14
	leestoets	Begrijpend lezen	Leestoets	45 minuten	2	16/19

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Theme 4 After school	When you have finished the exercises in this theme... you can: -talk about passions -talk about part-time jobs -talk about money -A2 say in a simple way how something should be done -B1 give a simple presentation or talk you understand: -words to with passions -words to do with jobs -words to do with money you know: -how to use the past simple and present perfect -how to use the present simple and the present	Proefwerk	45 minuten	2	24/25

		continuous -how to use the object plus infinitive -how to use <i>If</i> and <i>when</i> (Theme 7 blz 107) -how to use <i>If sentences</i> (Theme 7 blz 107)				

Frans

Periode 1	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	Vocabulairelijst (leerjaar 3) Werkwoorden leerjaar 1 en 2 (présent en passé composé, futur proche, imparfait)	Vocabulaire en werkwoorden	PW schriftelijk	45 min	2	wk 38/39
	PW unité 4	<ul style="list-style-type: none"> Apprendre 1 t/m 6 + 8 + 10 Regelmatige werkwoorden op -RE Wederkerende werkwoorden (présent + PC) à/de + lidwoord 	PW schriftelijk	45 min.	2	wk 44/45

Periode 2	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	PW unité 5	<ul style="list-style-type: none"> Apprendre 1 t/m 6 + 8 + 10 Voir Aanwijzend voornaamwoord Ontkenningen Rangtelwoorden 	PW schriftelijk	45 min.	2	toetsweek wk 3

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	PW unité 6	<ul style="list-style-type: none"> Apprendre 1 t/m 6 + 8 + 10 Imparfait Signaalwoorden Werkwoorden op -IR 	PW schriftelijk	45 min	2	wk 20/21
	Alle stof tot dan toe	Luistervaardigheid	luistertoets	45 min.	1	wk 22/23
	Alle stof tot dan toe	Leesvaardigheid ERK A2	leestoets	45 min.	2	eindtoetsweek wk 27
Periode 3	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning

	Alle stof tot dan toe	Schrijfvaardigheid	Schriftelijk Met boek 2VWOB	45 min	1	wk 10/11
	Taaldorp	spreekvaardigheid	mondeling	variabel	2	wk 13

Geschiedenis

Periode 1	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	1.1, 1.2, 1.3	Zie volgende pagina	SO	40 min	1 x	40-41
	1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.4	Zie volgende pagina	PW	45	2x	43-44
Periode 2	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	2	Zie volgende pagina	PO	-	1x	50-51
	2.4 en 3.1, 3.2, 3.3, 3.4	Zie volgende pagina	PW	45 min	2x	3-4 toetsweek

Periode 3	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.8	Zie volgende pagina	PO	10 min	1x	9-14

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	5.1, 5.2, 5.3 5.4, 6.2, 6.4	Zie volgende pagina	PW	45 min	2x	27-28 (toetsweek)

Periode 1	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	1.1, 1.2, 1.3	Je kunt uitleggen wat kenmerkend is voor een moderne massasamenleving.	SO	40 min	1 x	41-42
		Je kunt beschrijven welke ontwikkeling de Europese industrie rond 1900 doormaakte.				
		Je kunt een beschrijving geven van de machtsverhoudingen in Europa rond 1900.				

	<p>Je kunt een verband leggen tussen het nationalisme en de situatie op de Balkan rond 1900.</p> <p>Je kunt uitleggen waarom er een systeem van bondgenootschappen in Europa was.</p> <p>Je kunt uitleggen hoe de Eerste Wereldoorlog begon en daarbij onderscheid maken tussen directe en indirecte oorzaken.</p> <p>Je kunt het verloop van de Eerste Wereldoorlog beschrijven en uitleggen dat dit een totale oorlog was.</p> <p>Je kunt uitleggen welke gevolgen de Eerste Wereldoorlog voor Europa had.</p> <p>Je kunt de kernbegrippen van tijdvak 1 t/m 9 (t/m WOI) koppelen aan een historisch voorbeeld en deze voorbeelden op de juiste volgorde in de tijd plaatsen.</p>				
1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2	<p>Je kunt uitleggen wat kenmerkend is voor een moderne massasamenleving.</p> <p>Je kunt beschrijven welke ontwikkeling de Europese industrie rond 1900 doormaakte.</p> <p>Je kunt een beschrijving geven van de machtsverhoudingen in Europa rond 1900.</p> <p>Je kunt een verband leggen tussen het nationalisme en de situatie op de Balkan rond 1900.</p> <p>Je kunt uitleggen waarom er een systeem van bondgenootschappen in Europa was.</p> <p>Je kunt uitleggen hoe de Eerste Wereldoorlog begon en daarbij onderscheid maken tussen directe en indirecte oorzaken.</p> <p>Je kunt het verloop van de Eerste Wereldoorlog beschrijven en uitleggen dat dit een totale oorlog was.</p> <p>Je kunt uitleggen welke gevolgen de Eerste Wereldoorlog voor Europa had.</p> <p>Je kunt uitleggen waarom de Republiek van Weimar grote politieke en economische problemen kende.</p> <p>Je kunt beschrijven hoe in Italië het fascisme opkwam.</p>	PW	45	2x	43-44

		<p>Je kunt de belangrijkste ideeën van Karl Marx uitleggen.</p> <p>Je kunt een beschrijving geven van de economie en samenleving in de Sovjet-Unie.</p> <p>Je kunt aan de hand van de Grote Terreur uitleggen wat een totalitaire staat is.</p> <p>Je kunt de kernbegrippen van tijdvak 1 t/m 9 (t/m 2.2) koppelen aan een historisch voorbeeld en deze voorbeelden op de juiste volgorde in de tijd plaatsen.</p>				
Periode 2	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	H.2	<p>Je kunt argumenten geven om een historische stelling te verdedigen of af te wijzen.</p> <p>Je kunt onderzoek doen naar historische gebeurtenissen uit de periode van de Tweede Wereldoorlog en daaruit argumenten voor het debat halen.</p> <p>Je kunt onderscheid maken tussen betrouwbare en onbetrouwbare informatie.</p> <p>Je kunt je inleven in motieven voor bepaalde daden uit het verleden en een moreel oordeel hierover geven.</p> <p>Je kunt spreekvaardigheid van klasgenoten beoordelen tijdens een debat.</p> <p>Je kunt een argument tijdens een debat mondeling verwoorden en toelichten.</p> <p>Je kunt luisteren naar andere sprekers tijdens een debat en passend reageren.</p>	PO	45 min	1x	50/51
	2.4 en 3.1, 3.2, 3.3, 3.4	<p>Je kunt uitleggen hoe in 1929 in de Verenigde Staten een economische crisis ontstond.</p> <p>Je kunt uitleggen welke gevolgen deze crisis wereldwijd had.</p> <p>Je kunt uitleggen wat de belangrijkste ideeën van de nationaalsocialisten waren.</p> <p>Je kunt uitleggen op welke manier Hitler aan de macht kwam.</p> <p>Je kunt uitleggen dat Duitsland na 1933 een totalitaire staat werd.</p> <p>Je kunt uitleggen welke motieven Hitler had voor zijn veroveringsplannen.</p>	PW	45 min	2x	3 – 4 (toets-week)

		Je kunt uitleggen hoe Duitsland en Japan de Tweede Wereldoorlog begonnen.				
		Je kunt uitleggen hoe de Tweede Wereldoorlog in Europa en Azië eindigde.				
		Je kunt uitleggen wat antisemitisme is en beschrijven hoe het zich in Europa heeft ontwikkeld.				
		Je kunt beschrijven hoe de nationaalsocialisten Joden uitsloten en vervolgden.				
		Je kunt uitleggen hoe de massamoord op de Joden was georganiseerd.				
		Je kunt beschrijven hoe de Duitsers Nederland bezetten en welke gevolgen dat had voor politiek, cultuur, economie en dagelijks leven.				
		Je kunt uitleggen dat Nederlanders op verschillende manieren op de Duitse bezetting reageerden.				
		Je kunt beschrijven hoe Nederland werd bevrijd.				
		Je kunt de kernbegrippen van tijdvak 1 t/m 9 (t/m 3.4) koppelen aan een historisch voorbeeld en deze voorbeelden op de juiste volgorde in de tijd plaatsen.				

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
3	4.1, 4.2, 4.3, 4.4 (Koude Oorlog)	Je kunt verschillende gebeurtenissen en ontwikkelingen uit de Koude Oorlog presenteren.	PO	10 min	1x	9-14
		Je kunt betrouwbare informatie verzamelen en een selectie maken voor je PowerPoint-presentatie en mondelinge presentatie.				
		Je kunt het publiek enthousiasmeren, activeren en diepgaand informeren.				

		Je kunt structuur en logisch ordening aanbrengen in je presentatie.				
		Je kunt een presentatie geven waarbij je stem en houding je uitleg ondersteunen.				
		Je kunt samenwerken om een sterke presentatie te geven.				

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
4	5.1, 5.2, 5.3 5.4, 6.2, 6.4	<p>Je kunt met enkele voorbeelden beschrijven hoe Europese koloniën in Azië na 1945 zelfstandig werden.</p> <p>Je kunt een vergelijking maken tussen de dekolonisatie van Afrika en die van Azië.</p> <p>Je kunt uitleggen waarom de staat Israël is gesticht en welke gevolgen dat had.</p> <p>Je kunt uitleggen hoe het Midden-Oosten zich na 1945 heeft ontwikkeld.</p> <p>Je kunt uitleggen waarom de opkomst van de politieke islam heeft geleid tot internationale spanningen.</p> <p>Je kunt enkele belangrijke oorzaken van globalisering noemen.</p> <p>Je kunt enkele belangrijke oorzaken en gevolgen van migratie noemen.</p> <p>Je kunt uitleggen wat de klimaatcrisis inhoudt en hoe deze is ontstaan.</p> <p>Je kunt uitleggen met welk doel de Verenigde Naties zijn opgericht en wat deze organisatie doet.</p> <p>Je kunt uitleggen wat mensenrechten zijn en waarom ze belangrijk zijn.</p>	PW	45 min	2x	27-28 (toetsweek)

		Je kunt uitleggen waarom de dekolonisatie van Nederlands-Indië leidde tot migratie naar Nederland.					
		Je kunt beschrijven hoe Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen zich na 1945 politiek-bestuurlijk hebben ontwikkeld en uitleggen waarom veel Surinamers en Antillianen naar Nederland kwamen.					
		Je kunt de drie belangrijkste groepen migranten noemen die sinds 1945 uit andere landen dan de voormalige koloniën naar Nederland zijn gekomen.					
		Je kunt beschrijven welke positie Nederland sinds 1945 in de wereldpolitiek heeft ingenomen					
		Je kunt uitleggen wat een vredesmissie is en hoe de vredesmissie in Srebrenica is verlopen.					
		Je kunt uitleggen met welke internationale ontwikkelingen Nederland de komende jaren rekening moet houden.					
		Je kunt de kernbegrippen van tijdvak 1 t/m 10 koppelen aan een historisch voorbeeld en deze voorbeelden op de juiste volgorde in de tijd plaatsen.					

Grieks

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
1	Hoofdstuk 5 en 6 herhaling	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 5 en 6 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de complete verbuiging van de zelfstandige naamwoorden van de a/h-groep en de o-groep -je kent de complete verbuiging van de bijvoeglijke naamwoorden van de a/h-groep en de o-groep -je weet hoe je een genitivus kunt gebruiken (functie) -je weet de plaats van de genitivus -je weet hoe je een dativus kunt gebruiken (functie) -je weet wat een voorzetsel, bijwoord en partikel is -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 6 en de daarbij horende aanvullingen -je kent van de werkwoorden <i>luw</i>, <i>poiew</i> en <i>eijmi</i>: de 1ste, 2de en 3de persoon enkelvoud en meervoud de gebiedende wijs enkelvoud en meervoud de vocativus -je weet het verschil tussen <i>mh</i> en <i>oujk</i> -je weet wat een predicatief (dubbelverbonden) bijvoeglijk naamwoord is -je weet dat bij een onderwerp dat <i>onzijdig meervoud</i> is de persoonsvorm meestal in het <i>enkelvoud</i> staat. -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Griekse teksten en de achtergrondteksten - je kunt vragen beantwoorden die betrekking hebben op Griekse woorden en grammatica van eerdere hoofdstukken 	so	45	1	39/40
	Hoofdstuk 7	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 7 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de verbuiging ('hele rijtje') van <i>mega~</i> en <i>polu~</i> -je weet dat sommige zelfstandige naamwoorden op <i>-o~</i> een vrouwelijk lidwoord hebben 	pw	45	2	45/46

		<ul style="list-style-type: none"> -je kent het gebruik van <i>aujto~</i> als persoonlijk voornaamwoord van de 3de persoon -je kent het gebruik van <i>aujto~</i> als bijvoeglijke bepaling: zelf -je kent het gebruik van lidwoord + <i>aujto~</i>: dezelfde -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Griekse teksten en de achtergrondteksten 				
--	--	---	--	--	--	--

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
2	Hoofdstuk 8	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 8 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de vormen van het imperfectum van de werkwoorden <i>luw</i>, <i>poiew</i> en <i>eijmi</i> -je weet wat een augment is -je weet hoe het augment bij werkwoorden met een beginklinker gevormd wordt -je weet waar het augment bij samengestelde werkwoorden staat -je weet wat een praesens historicum ('ooggetuigen-praesens') is en wanneer dit gebruikt wordt -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de achtergrondteksten -je kunt vragen beantwoorden die betrekking hebben op Griekse woorden en grammatica van eerdere hoofdstukken 	so	45	1	48/49
	Hoofdstuk 9	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 9 en de daarbij horende aanvullingen -je weet hoe de zelfstandige naamwoorden van de medeklinkergroep verbogen worden -je weet hoe de bijvoeglijke naamwoorden van de medeklinkergroep verbogen worden -je weet hoe de dativus meervoud bij de medeklinkergroep gevormd wordt -je kent de verbuiging van het persoonlijk voornaamwoord -je kent het bezittelijk voornaamwoord van de 1ste en 2de persoon -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands 	pw	45	2	3/4 Toetsweek

		-je kunt vragen beantwoorden over de Griekse teksten en de achtergrondteksten - je kunt vragen beantwoorden die betrekking hebben op Griekse woorden en grammatica van eerdere hoofdstukken				
--	--	--	--	--	--	--

Periode 3	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
		Creatieve opdracht Griekse geschiedenis	po	45	1	10/11
	Hoofdstuk10+11	-je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 10 en 11 de daarbij horende aanvullingen -je kent de vervoeging van de sigmatische en pseudosigmatische aoristus -je weet hoe de stammedeklinker van de aoristus kan veranderen door de combinatie met de -ς- -je weet wat het verschil in betekenis is tussen een vorm van de praesensstam en een vorm van de aoristusstam -je weet hoe je een aoristus moet vertalen -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Griekse teksten en over de achtergrondteksten -je kent de vervoeging van de thematische aoristus -je kent de verbuiging van τίς/τί en τις/τι -je kent de betekenissen van τίς/τί en τις/τι -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Griekse teksten en over de achtergrondteksten - je kunt vragen beantwoorden die betrekking hebben op Griekse woorden en grammatica van eerdere hoofdstukken	pw	45	2	15/16

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	Hoofdstuk 12	-je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 12 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de vormen van de comparativus van woorden op -τερος en -ων	so	45	1	22/23

	<ul style="list-style-type: none"> -je kent de vormen van de superlativus van woorden op -τατος en -ιστος -je kent het gebruik van comparativus en superlativus -je weet wat een genitivus comparationis is -je weet hoe je vormen van comparativus en superlativus moet vertalen -je kent de verbuiging van βελτιων -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Griekse teksten en over de achtergrondteksten - je kunt vragen beantwoorden die betrekking hebben op Griekse woorden en grammatica van eerdere hoofdstukken 				
	<p>Hoofdstuk 13</p> <ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 13 en de daarbij horende aanvullingen -je weet wat een Acl is en hoe je deze moet vertalen -je weet bij welke werkwoorden vaak een Acl staat -je weet wat een subjectsaccusativus en een objectsaccusativus is en kunt deze in een zin aanwijzen -je weet wat de begrippen 'voortijdig' en 'gelijktijdig' inhouden bij een Acl -je weet dat je een infinitivus van het praesens gelijktijdig moet vertalen -je weet dat je een infinitivus van de aoristus voortijdig moet vertalen -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Grieks naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Griekse teksten en over de achtergrondteksten - je kunt vragen beantwoorden die betrekking hebben op Griekse woorden en grammatica van eerdere hoofdstukken 	pw	45	2	27 Toetsweek

Latijn

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
1	Hoofdstuk 7	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 7 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de verbuiging van de zelfstandige naamwoorden van groep 3 zoals rex en nomen -je kent de geslachtsregels van woorden in groep 3 -je kent de verbuiging van de bijvoeglijke naamwoorden van groep 1/2 (bonus en pulcher) -je kent de verbuiging van de bijvoeglijke naamwoorden van groep 3 (fortis en ingens) -je weet wat congruentie inhoudt -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Latijn naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Latijnse teksten en de achtergrondteksten 	so	45 min	1	38/39
	Hoofdstuk 8	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 8 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de verbuiging van de voornaamwoorden <i>hic,haec,hoc</i> en <i>is,ea,id</i> -je kent het gebruik van <i>hic,haec,hoc</i> en <i>is,ea,id</i> -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Latijn naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de de Latijnse teksten en de achtergrondteksten 	proefwerk	45 min	2	44/45
2		Creatieve opdracht Romeinse mythologie	po	45 min	1	48/49
	Hoofdstuk 9 en 10	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 9 en 10 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de vervoeging van de indicativus van het plusquamperfectum 	proefwerk	45 min	2	3/4
						toetsweek

		<ul style="list-style-type: none"> -je weet hoe een plusquamperfectum vertaald moet worden -je kent de vervoeging van de conjunctivus van het imperfectum -je kent de vervoeging van de conjunctivus van het plusquamperfectum -je kent het gebruik van de conjunctivus in bijzinnen -je weet wat een Acl is en hoe je deze moet vertalen -je weet bij welke werkwoorden vaak een Acl staat -je weet wat een subjectsaccusativus en een objectsaccusativus is en kunt deze in een zin aanwijzen -je weet wat de begrippen 'voortijdig' en 'gelijktijdig' inhouden bij een Acl -je kent het gebruik van 'se' in een Acl -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Latijn naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Latijnse teksten en de achtergrondteksten 				
--	--	--	--	--	--	--

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
3	Hoofdstuk 11	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 11 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de vervoeging van het praesens passief -je kent de vervoeging van het imperfectum passief -je kent de vervoeging van het perfectum passief -je kent de vervoeging van het plusquamperfectum passief -je kunt passieve vormen vertalen -je weet hoe een ppp wordt gevormd -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Latijn naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Latijnse teksten en de achtergrondteksten 	so	45 min	1	10/11
	Hoofdstuk 12/13	<ul style="list-style-type: none"> -je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 12 en 13 en de daarbij horende aanvullingen -je kent de verbuiging van het betrekkelijk voornaamwoord -je weet hoe je een betrekkelijk voornaamwoord moet vertalen -je weet wat een antecedent is -je weet wat een relatieve aansluiting is en hoe je deze moet vertalen 	pw	45	2	16/17

		<ul style="list-style-type: none"> -je kent de vervoeging van de conjunctivus imperfectum en plusquamperfectum passief -je weet wat een praesens historicum is -je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Latijn naar het Nederlands -je kunt vragen beantwoorden over de Latijnse teksten en de achtergrondteksten 				
--	--	---	--	--	--	--

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Hoofdstuk 14	<ul style="list-style-type: none"> - je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 14 en de daarbij horende aanvullingen - je kent de grammatica van hoofdstuk 14 zoals behandeld in het grammaticaoverzicht aan het einde van het hoofdstuk - je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Latijn naar het Nederlands - je kunt vragen beantwoorden over de Latijnse teksten en de achtergrondteksten 	So	45	1	23/24
	Hoofdstuk 14	<ul style="list-style-type: none"> - je weet de betekenis van de woorden van hoofdstuk 14 en de daarbij horende aanvullingen - je kent de grammatica van hoofdstuk 14 zoals behandeld in het grammaticaoverzicht aan het einde van het hoofdstuk - je kunt een eenvoudige tekst vertalen van het Latijn naar het Nederlands - je kunt vragen beantwoorden over de Latijnse teksten en de achtergrondteksten 	proefwerk	45 min	2	27 toetsweek

Lichamelijke opvoeding

TOETSEN

Leerjaar	periode	Vorm	Inhoud	Duur	Weging
3 ^e klas	A*	praktisch	Atletiek, lopen, coopertest	lesuur	1
3 ^e klas	A*	praktisch	Atletiek, werpen, speerwerpen	lesuur	1
3 ^e klas	B*	praktisch	Spel, volleybal	lesuur	1
3 ^e klas	B*	praktisch	Turnen, minitramp springen, arabier	lesuur	1
3 ^e klas	B*	praktisch	Zelverdediging, judo, werpen en valbreken	lesuur	1
3 ^e klas	B*	praktisch	Turnen, ringzwaaien, halve en hele draai, afsprong	lesuur	1
3 ^e klas	C*	praktisch	Spel, hockey	lesuur	1
3 ^e klas	C*	praktisch	Spel, softbal	lesuur	1
3 ^e klas	ABC**		presentatie		3x 1

*Periode A: zomervakantie - herfstvakantie, eerste buitenperiode

*Periode B: herfstvakantie - meivakantie, binnen periode

*Periode C: meivakantie – zomervakantie, tweede buitenperiode

**na elke periode krijgt de leerling een presentatiecijfer, gebaseerd op doorzettingsvermogen / inzet, samenwerken. Initiatief nemen en zelfstandig werken.

1	Atletiek coopertest	<p>Lopen – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels: * <u>coopertest</u></p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerling moet uiteindelijk 12 minuten in een zo constant mogelijk tempo kunnen blijven volhouden en een zo groot mogelijke afstand afleggen. - De leerling moet aan de hand van een planning zijn einddoel (=afstand) kunnen behalen. <p>Kennen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerling kent de termen 'planning', 'doorkomstijd' en 'rondetijd'.
2	Atletiek, speerwerpen	<p>Werpen – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels: * <u>Speerwerpen</u></p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet de juiste uitgangshouding voor de 3-pas kunnen aannemen. • De leerling moet de speer voor de worp uit op de juiste manier kunnen vasthouden (duim en wijsvinger achter de grip, 'theekopje') • De leerling moet vanuit een 3-pas aanloop de speer van 600 gram zo ver mogelijk geldig kunnen werpen, waarbij de nadruk wordt gelegd op de technische uitvoering van de worp. <p>Kennen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet het gewicht van de speer kennen (600 gram). • De leerling kent de aerodynamica van de speer. • De leerling moet de commando's behorende bij het speerwerpen kennen: 'klaar om te werpen', 'werp', 'halen'. • De leerling moet de veiligheidsaspecten bij het speerwerpen kennen.
3	Spel, volleybal	<p>Volleybal – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels:</p>

		<p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introductie van het smashen. • Introductie van het blokkeren. • De leerling kan onderhands gericht serveren. • De leerling kan een wedstrijd volleybal leiden. <p>Kennen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet de spelregels van het volleybal (met schoolaanpassingen) kennen: *eindvorm 6:6 in breed / ondiep veld (halve zaal) • De leerling kent de basisopstelling aanvallend en verdedigend. • De leerling kent de regels omtrent het blokkeren.
4	Turnen, minitramp, arabier	<p>Minitrampoline – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels: * <u>arabier (evt. barani) over de kast</u></p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet met een vlakke en verre insprong in de minitramp kunnen inspringen (1^e zweeffase). • De leerling moet vanuit de minitrampoline met een zweefmoment naar de kast kunnen aankomen. • De leerling moet goed de handen kunnen plaatsen op de kast. • Introductie van het kunnen kaatsen op de kast, waarbij het lichaam de Courbette-actie (bol, hol, bol) uitvoert en het bovendien 180° om de longitudinale as draait. • De leerling moet actief landen, door iets te hoeken in de heupen en de voeten naar het landingsvlak te bewegen. • De leerling moet een stabiele landing kunnen uitvoeren. • De leerling moet een medeleerling kunnen hulpverlenen door achter de kast plaats te nemen en door de medeleerling circulair met 2 handen (klemgreep) om de dichtstbijzijnde bovenarm vast te pakken. • (Barani: de leerling kan zonder kaatsen op de kast het bewegingsverloop van de arabier uitvoeren.) • (Barani: de leerling kan een medeleerling hulpverlenen door op de landingsplaats te voorkomen dat de medeleerling achterwaarts doorschiet, door deze bij de rug met de armen tegen te houden.)

5	Zelfverdediging, judo, werpen en valbreken	<p>Judo – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels: judo staand</p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet kunnen deelnemen aan staande balansvormen en de principes van balansverstoring en balansherstel kunnen hanteren. • De leerling moet kunnen valbreken: zijwaarts, achterwaarts. • De leerling moet een judorol voorwaarts en achterwaarts kunnen maken. • De leerling moet 2 beenworpen kunnen uitvoeren als tori en als uke (o-soto-gari en de-ashi-barai). • De leerling moet 1 heupworp kunnen uitvoeren als tori en als uke (o-goshi). • De leerling moet 1 armworp kunnen uitvoeren als tori en als uke (tai-otoshi). • De leerling moet een staande randori kunnen uitvoeren. • De leerling moet een staande randori kunnen leiden. <p>Kennen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet een aantal termen van het judo kennen en toepassen als leider: Ippon (vol punt), wazari (half punt), yuko (kwart punt). • De leerling moet de namen van de verschillende worpen kennen.
6	Turnen, ringzwaaien	<p>Ringzwaaien – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels: * <u>zwaaien, draaien en afsprong</u></p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet vanuit voor- en achterzwaai in het ‘dode punt’ een halve en een hele draai kunnen uitvoeren en daarmee zwaaivergroting creëren. • De leerling moet na het draaien weer het juiste afzetmoment en de juiste afzetplaats kunnen vinden. • De leerling moet na 5x voor- en achterzwaai in de achterzwaai op het ‘dode punt’ kunnen afspringen en rechtstandig kunnen landen.

7	Spel, hockey	<p>Hockey – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels:</p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet een tegenstander in een 1:1 kunnen passeren, bijv. d.m.v. een ‘dummy’. • De leerling moet een tegenstander in een 1:1 kunnen verdedigen, bijv. d.m.v. een ‘tackleback’. • De leerling moet een bal met de backhandflats kunnen spelen. • De leerling moet een wedstrijd hockey kunnen fluiten. <p>Kennen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet de spelregels van het hockey (met schoolaanpassingen) kennen: <ul style="list-style-type: none"> *vormen: 3-3 half kwart-veld, 6-6 kwart speelveld zonder keeper *schietlijn op respectievelijk 5meter en 10 meter van de achterlijn *middenuit, ook na goal **‘bolle kant’ is verboden *‘shoot’ (bal spelen met de voet) is verboden **‘shoot’, binnen schietlijn ter voorkoming van doelpunt, dan doelpunt, anders nemen op schietlijn *vrije slag, 5 meter afstand *vrije slag mag je voor jezelf nemen *uitbal idem *corner 2 meter van achterlijn *achterbal op schietlijn *alle vrije slagen in 2-en **‘sticks’ **‘hakken’
8	Spel, softbal	<p>Softbal – 3^e klas</p> <p>Basisvaardigheden / regels:</p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling moet de bal met de bovenhandse strekworp over minimaal 20 meter kunnen werpen en wel zo dat de bal voor de ander te vangen is (borsthoogte, voor de medespeler).

		<ul style="list-style-type: none">• De leerling moet, in samenwerking met 2 medespelers, kunnen insluiten.• De leerling moet rugdekking op de honken kunnen geven (verrevelers!).• De leerling moet kunnen stelen (als de bal uit de hand van de pitcher is!) <p>Kennen:</p> <ul style="list-style-type: none">• De leerling moet de term 'dubbelspel' kennen.• De leerling moet de term 'fouttip' kennen en weten dat dit telt als een foutslag (ook de 3^e slag, schoolaanpassing)• De leerling moet herkennen welke looper het beste uitgemaakt kan worden.
--	--	--

Muziek

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
Periode 1		Leerjaar 3 verbreedt de aandacht naar muziek uit meerdere culturen.				
	BeatsNbits	Leren luisteren, herkennen, benoemen, analyseren en interpreteren van een muzikale parameters.	Theorie Laptop 4 Huiswerk-cijfers	45	2	8 weken
	H9 Dancelab	Dansmuziek uit het verleden en verschillende stijlen.			2	
		Muziekopdracht: Spelen van eenvoudige akkoorden, popsong. Aanleren van vaardigheden/leren musiceren.	Po presentatie	90	1	
Periode 2	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
Periode 2		Leerjaar 3 verbreedt de aandacht naar muziek uit meerdere culturen.				
	BeatsNbits	Leren luisteren, herkennen, benoemen, analyseren en interpreteren van een muzikale parameters.	Theorie Laptop 4 huiswerk-cijfers	45	2	8 weken
	H10 Songlab	Liedjes maken, singer-songwriter, klassieke liederen, en de hook.			2	
		Individuele musiceeropdracht Aanleren van vaardigheden/leren musiceren.	Po presentatie	90	1	
Periode 3	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
Periode 3		Leerjaar 3 verbreedt de aandacht naar muziek uit meerdere culturen.				
	BeatsNbits	Leren luisteren, herkennen, benoemen, analyseren en interpreteren van een muzikale parameters.	Theorie Laptop 4 huiswerk-cijfers	45	2	8 weken
	H11 Games	Relatie muziek en beeld.			2	
		Groepsopdracht samenspel Aanleren van vaardigheden/leren musiceren.	Po presentatie		1	
Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
Periode 4		Leerjaar 3 verbreedt de aandacht naar muziek uit meerdere culturen.				
	BeatsNbits	Leren luisteren, herkennen, benoemen, analyseren en interpreteren van een muzikale parameters.	Theorie Laptop 4 huiswerk-cijfers	45	2	8 weken
	H12 Tourist	Muziek uit bekende en minder bekende landen			2	
		Speelopdracht vrije keuze Slotpresentatie Aanleren van vaardigheden/leren musiceren.	Po presentatie	90	1	

Natuurkunde

Periode 1	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	H1 Par 1 tm 4	Je leert wat geluid is en hoe geluid zich verplaatst. Je leert welke eigenschappen geluidstrillingen hebben Je leert hoe tonen ontstaan en versterkt worden. Je leert wat geluidssterkte is en hoe je geluidssterkte meet.	proefwerk	0,75 uur	2	41/42
	Par 2.2	Je leert hoe je een kracht meet en wat het verband is tussen de uitrekking van een veer en de veerkracht. Je leert de opbouw van een natuurkundig verslag. Je leert het maken van natuurkundige tabellen en grafieken. Je leert de basis van de natuurwetenschappelijke methode. Je leert werken met een spreadsheet. Je leert samenwerken	Experiment met verslag	--	1	44

Periode 2	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	H2 Par 1 tm 4	Je leert wat de gevolgen van een kracht zijn en hoe je een kracht construeert. Je leert hoe je een kracht meet en wat het verband is tussen de uitrekking van een veer en de veerkracht. Je leert wat het effect is van verschillende krachten die op een voorwerp werken. Je leert wat de invloed van krachten op de snelheid is.	Proefwerk	0,75 uur	2	48/49
	3.4 3.5	Je leert wat duurzame energie is en hoe je deze opwekt. Je leert welke rol klimaatmodellen energieopslag spelen in de energietransitie. Je leert verschillende onderzoeksvaardigheden waaronder samenwerken.	poster	--	1	4/5
	H 3 Par 1 tm 3	Je leert verschillende energievormen kennen en de wet van behoud van energie toepassen Je leert wat arbeid en vermogen met energieomzettingen te maken hebben	proefwerk	0,75 uur	2	toetsweek

		Je leert hoe je met warmte rekest				
--	--	-----------------------------------	--	--	--	--

Periode 3	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	Syllabus stroom en paragraaf 4.1	Je leert de begrippen spanning en stroom met hun bijbehorende symbolen, eenheden en symbolen van de eenheden. Je leert elektrische schema's construeren, inclusief serie- en parallelschakelingen en geplaatste spanning- en stroommeter. Je leert stroom splitsen in een parallelschakeling en spanning in een serieschakeling.	Proefwerk	0,75 uur	2	15/16

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	H5 Par 1 tm 5.5	Je leert wat elektromagnetische straling is en welke soorten elektromagnetische straling er zijn. Je leert uit welke deeltjes een atoom bestaat. Je leert wat radioactiviteit is en hoe straling uit een atoomkern ontstaat. Je leert hoe de straling van een radioactieve stof in de loop van de tijd afneemt. Je leert wat het effect van straling op je lichaam is en hoe je je daartegen kunt beschermen.	Proefwerk	0,75 uur	2	22/23
	H6 6.4 en 6.5 Aantekening magnetisme.	Je leert waar de elektrische geleiding van een materiaal van afhangt. Je leert hoe magnetisme en magnetische materialen werken. Je leert hoe transformatoren werken en hoe die in de praktijk worden toegepast.	Proefwerk	0,75 uur	2	toetsweek

Nederlands

Periode 1	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	Leestoets & 1,2 3.	Hoe kritisch en veilig omgaan met internet. Betrouwbaarheid van bronnen en auteur kunnen controleren.	PW	45 min.	2x	WK 40/41
	Fictietoets	& 1 Je weet welke factoren een rol spelen bij het beoordelen van fictie als literatuur of lectuur. & 2 Je weet wat vorm en inhoud zijn en hoe je verschillende kenmerken van vorm en inhoud herkent.	PW	45 min.	2x	WK 44/45

Periode 2	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Planning
	Taalverzorging	& 1 en & 2 Je weet welke fouten spellingcontrole wel/niet herkent. & 3 en & 4 Je (her)kent verschillende stijlfiguren en beeldspraak	PW	45 min.	2x	WK 48/49

Periode 3	Hoofdstuk paragraaf	Leerdoelen	Toets vorm	Lengte toets	Weging	Planning
	Schrijfvaardig	& 2 Je weet hoe je een onderwerp voor een verhaal uitwerkt tot een plot. &3 Je weet hoe je levensechte personages verzint voor je verhaal en je kunt een verhaal uit verschillende perspectieven beschrijven. & 5 Je weet hoe je een dialoog kan schrijven in een verhaal.	PW	2 x 45 min.	2	Week 6/7

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toets vorm	Lengte toets	Weging	Planning
	Leestoets	&1 Hoe kritisch en veilig omgaan met internet. & 2 Betrouwbaarheid van bronnen kunnen controleren. & 3 Betrouwbaarheid van auteur kunnen controleren. Je kent het verschil tussen mening en argumenten.	schriftelijk	40	2	Week 24

		& 4 Je herkent argumentatievormen zoals enkelvoudige argumentatie en meervoudige argumentatie. Je kunt nevenschikkende en onderschikkende argumentaties herkennen. & 5 Je weet hoe je argumenten inhoudelijk beoordeelt. Je weet onderscheid te maken tussen geldige en ongeldige redeneringen. & 6 je kent verschillende soorten samenvattingen.				
	Grammatica	Taalkundig en redekundig ontleden & 2 en & 3. Samengestelde zinnen & 4 Beknopte zin en samentrekking & 6	PW	45 mi	2x	Toetsweek WK 27

Scheikunde

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
1	Hoofdstuk 1	Je kunt het verschil uitleggen tussen natuurlijke en synthetische materialen Je kunt uitleggen wat grondstoffen zijn Je kunt uitleggen wat een composiet is Je kunt een aantal materiaal- en stoffeigenschappen benoemen Je kunt berekeningen maken met dichtheid Je kunt met behulp van het deeltjesmodel een materiaal op microniveau beschrijven Je kunt faseovergangen op microniveau beschrijven Je kunt het deeltjesmodel in verband brengen met stoffeigenschappen Je kunt smelt- en kookdiagrammen van zuivere stoffen op microniveau verklaren Je kunt op micro- en macroniveau uitleggen wat zuivere stoffen en wat mengsels zijn Je kunt kook- en smeltdiagrammen van mengsels op microniveau verklaren Je kunt een aantal mengsels op macro- en microniveau beschrijven Je kunt berekeningen uitvoeren aan de samenstelling van mengsels: massapercentage, volumepercentage en gram per liter Je kunt een aantal scheidingsmethoden herkennen en beschrijven Je kunt uitleggen op welk principe bepaalde scheidingsmethoden berusten Je kunt een beredeneerde keuze maken voor een scheidingsmethoden om een mengsel in maximaal drie stappen te scheiden	PW	45 min	2	46

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
2	Paragraaf 2.1	Je weet alle namen en symbolen van enkele belangrijke atoomsoorten Je weet alle molecuulformules van elementen die uit twee dezelfde atomen bestaan Je weet alle molecuulformules van enkele bekende verbindingen Je kunt moleculen weergeven in molecuulformules Je kunt de systematische naamgeving van moleculen toepassen	SO	15 min	1	48
	Hoofdstuk 2	Je weet alle namen en symbolen van enkele belangrijke atoomsoorten Je weet alle molecuulformules van elementen die uit twee dezelfde atomen bestaan Je weet alle molecuulformules van enkele bekende verbindingen Je weet dat moleculen zijn opgebouwd uit atomen Je kunt het verschil uitleggen tussen elementen en verbindingen	PW	45 min	2	3 (toetsweek)

		<p>Je kunt moleculen weergeven in molecuulformules</p> <p>Je kunt de systematische naamgeving van moleculen toepassen</p> <p>Je kunt het verschil tussen een scheidingmethode, een faseovergang en een chemische reactie op microniveau beschrijven</p> <p>Je kunt de faseaanduiding van stoffen gebruiken</p> <p>Je kunt uit een beschrijving van een chemische reactie een reactievergelijking opstellen</p> <p>Je kunt uitleggen wat het belang is van chemische synthese</p> <p>Je kunt uitleggen wat een ontledingsreactie is</p> <p>Je kunt het verschil tussen thermolyse, elektrolyse en fotolyse uitleggen</p> <p>Je kunt verbindingen en elementen in verband brengen met ontleedbare en niet-ontleedbare stoffen</p> <p>Je kunt uitleggen wat een verbrandingsreactie is</p> <p>Je kunt het verschil uitleggen tussen een volledige en een onvolledige verbranding en kent de gevaren van een onvolledige verbranding</p> <p>Je kunt uitleggen hoe je de aanwezigheid van waterstof, zuurstof, koolstofdioxide en water kunt aantonen</p> <p>Je kent de drie voorwaarden voor verbranding en brengt deze in verband met blusmethoden</p>				
--	--	---	--	--	--	--

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
3	Hoofdstuk 3	<p>Je weet alle molecuulformules van elementen die uit twee dezelfde atomen bestaan</p> <p>Je weet alle molecuulformules van enkele bekende verbindingen</p> <p>Je kunt de bouw van een atoom beschrijven</p> <p>Je kunt de begrippen atoomnummer, massagetal en isotoop gebruiken met behulp van een periodiek systeem</p> <p>Je kunt de opbouw van het periodiek systeem beschrijven</p> <p>Je weet tot welke groep de halogenen en edelgassen behoren</p> <p>Je weet dat atoomsoorten zijn in te delen in metalen en niet-metalen en kan dit aflezen uit het periodiek systeem</p> <p>Je kunt stoffen indelen in metalen, zouten en moleculaire stoffen aan de hand van hun atomaire samenstelling</p> <p>Je kunt metalen op micro- en macroniveau beschrijven</p> <p>Je kunt zouten op micro- en macroniveau beschrijven</p> <p>Je kunt uitleggen wat corrosie is en daarbij maak je onderscheid tussen edele en onedele metalen</p> <p>Je kunt op microniveau verklaren waarom legeringen andere eigenschappen hebben dan zuivere metalen</p> <p>Je kunt moleculaire stoffen op micro- en macroniveau beschrijven</p> <p>Je kunt de begrippen atoombinding en covalentie uitleggen en toepassen</p>	PW	45 min	2	14

		Je kunt moleculen in structuurformules weergeven Je kunt het begrip vanderwaalsbinding uitleggen en toepassen Je kunt uitleggen wat de relatieve atoommassa inhoudt Je kunt de molaire massa van een stof berekenen Je kunt uitleggen wat de chemische hoeveelheid voorstelt Je kunt berekenen hoeveel mol deeltjes er in een aantal mol zitten en omgekeerd Je kunt de relatieve atoommassa berekenen				

Periode 4	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
	Paragraaf 4.2	Je weet alle molecuulformules van elementen die uit twee dezelfde atomen bestaan Je weet alle molecuulformules van enkele bekende verbindingen Je kunt waarnemingen tijdens reacties beschrijven Je kunt de faseaanduiding van stoffen gebruiken Je kunt uit een beschrijving van een chemische reactie een reactievergelijking opstellen Je kunt faseovergangen en reacties op microniveau beschrijven	Practicum	45 min	1	25
	Hoofdstuk 4	Je weet alle molecuulformules van elementen die uit twee dezelfde atomen bestaan Je weet alle molecuulformules van enkele bekende verbindingen Je kunt uitleggen wat de wet van behoud van energie inhoudt Je kunt benoemen welke energieomzetting plaatsvindt tijdens een proces en/of chemische reactie Je kunt het verschil uitleggen tussen een exotherme en endotherme reactie Je kunt de begrippen reactiewarmte en activeringsenergie uitleggen en toepassen Je kunt de reactiewarmte en de activeringsenergie in een energiediagram weergeven Je kunt uit een beschrijving van een chemische reactie een reactievergelijking opstellen Je kent de drie voorwaarden voor verbranding Je kunt uitleggen wat de reactiesnelheid van een chemische reactie inhoudt Je kunt met behulp van het botsende-deeltjesmodel uitleggen welke invloed de factoren temperatuur, concentratie en verdelingsgraad op de reactiesnelheid hebben Je kunt uitleggen hoe een katalysator de reactiesnelheid beïnvloedt Je kunt op microniveau uitleggen waarom de wet van massabehoud altijd geldt Je kunt molverhoudingen gebruiken om massaberekeningen uit te voeren aan reacties Je kunt uitleggen wat de begrippen overmaat en ondermaat inhouden Je kunt uitrekenen welke stof bij een reactie in over-/ondermaat aanwezig is Je kunt een eenvoudig productieproces weergeven in een blokschema Je kunt aan de hand van een blokschema een industrieel proces beschrijven Je kunt de concentratie van een stof uitrekenen in mol per liter Je kunt berekeningen uitvoeren aan productieprocessen	PW	45 min	2	27

		Je kunt berekeningen uitvoeren met rendement Je kunt berekeningen maken met dichtheid Je kunt de molaire massa van een stof berekenen Je kunt berekenen hoeveel mol deeltjes er in een aantal mol zitten en omgekeerd				
--	--	--	--	--	--	--

Wiskunde

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
1	H1 Getallen	Getallenleer Hogere machtswortels Getaltheorie GGD en KGV	SO	45 min	1	38
	H2 Goniometrie	Gelijkvormigheid Rechthoekige driehoeken Goniometrische verhoudingen Goniometrische berekeningen Toepassingen	PW	45 min	2	44

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
2	H3 Functies	Functies Kwadratische functies Verschillende soorten functies Grafieken verschuiven en vermenigvuldigen Symmetrie	PW	45 min	2	49
	H4 Statistiek	Tabellen Diagrammen, Indeling in klassen, Centrum en spreidingsmaten	PW	45 min	2	3

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
3	H5 Vergelijkingen en ongelijkheden	Vergelijkingen met twee variabelen Kwadratische vergelijkingen Ongelijkheden Vergelijkingen met machten en wortels Gebroken vergelijkingen	PW	45 min	2	11
	H6 Exponentiële groei	Procentuele en exponentiële groei Exponentiële verbanden en grafieken	PW	45 min	2	16

		Exponentiële vergelijkingen oplossen				
--	--	--------------------------------------	--	--	--	--

Periode	Hoofdstuk / paragraaf	Leerdoelen	Toetsvorm	Lengte toets	Weging	Week
4	H7 Meetkundig redeneren	Bewijzen Gelijkvormige en congruente driehoeken Bijzondere lijnen Cirkels en driehoeken Construeren	PW	45 min	2	23
	H8 Capita selecta	Veranderingen (A, C, D) Parameters, parabolen en lijnen (B, D) Punten, lijnen en cirkels (B, D) Logica (C) Vlakken en doorsnedes (D)	PW	45 min	2	27